

Література.

1. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку: інформ.-аналіт. зб. / за ред. П.Т. Саблук. – [вип. 5] – К.: ІАЕ УААН, 2002. – 647 с.
2. Гришко В.В. Енергозбереження в сільському господарстві (економіка, організація, управління) / В.В. Гришко, В.І. Перебийніс, В.М. Рабштина – Полтава: Полтава, 1996. – 280 с.
3. Корчемний М. Енергозбереження в агропромисловому комплексі / М. Корчемний, В. Федорейко, В. Щербань – Тернопіль: Підручники & посібники, 2001. – 974 с.
4. Мороз О.В. Енергетична еволюція сільського господарства України / О.В. Мороз. – К.: Урожай, 1997. – 263с.
5. Перебийніс В.І. Енергетичний менеджмент: [навч. посіб.] / В.І. Перебийніс – Полтава: ІнтерГрафіка, 2004 – 232 с.

УДК 331.2:369.014.6:657

ОСОБЛИВОСТІ СПЛАТИ ЄДИНОГО ВНЕСКУ НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Фесенко Д.М., к.е.н, професор, *Гирява О.Я.*, асистент,
Полтавська державна аграрна академія

Розглянуто основні зміни та тенденції сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування, які встановлені Законом України від 08. 07. 2010 р. №2464-IV.

The basic changes and the tendencies to growth of the living cost and the salary which are determined by the Law of the Ukraine of 08. 07. 2010p. №2464-IV are considered.

Постановка проблеми. З 1 січня 2011 року Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-IV запроваджується сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (за текстом – єдиний внесок), що фактично замінює сплату обов'язкових внесків до чотирьох фондів державного соціального страхування.

Під єдиним внеском розуміють консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту прав застрахованих осіб та членів їхніх сімей на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Постановка завдання. Основними цілями дослідження є вивчення Закон, що передбачає консолідацію в одному контролюючому органі – Пенсійному фонді функцій здійснення контролю за повнотою і своєчасністю сплати всіх соціальних внесків та визначено перелік платників, порядок на-

рахування, обчислення та сплати єдиного внеску, його розмір та пропорції розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, порядок здійснення державного нагляду за збором єдиного внеску тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. За фондами соціального страхування залишаються їх основні функції, зокрема фінансування матеріального забезпечення та соціальних послуг за соціальним страхуванням, здійснення контролю за цільовим використанням страхових коштів тощо.

Платників єдиного внеску визначено частиною першою ст. 4 Закону №2464-IV.

Базу нарахування та утримання єдиного внеску визначено ст.7 цього Закону, якою встановлено, що нарахування єдиного внеску здійснюється в межах максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, яка дорівнює 15 розмірам прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб (ця норма поширюється також на фізичних осіб – підприємців).

Із запровадження єдиного внеску навантаження на роботодавців та найманих працівників не зміниться.

Єдиний внесок справляється за ставкою 6,1% із заробітної плати фізичних осіб, які працюють на посадах, робота на яких зараховується до стажу, що дає право на одержання пенсії відповідно до законів чинних законів України, Митного кодексу, Положення про помічника–консультанта народного депутата України, затвердженого Постановою №379/95-ВР, а також осіб із числа льотних екіпажів повітряних суден цивільної авіації (пілотів, штурманів, бортінженерів, бортмеханіків, бортрадистів, льотчиків, наглядчів) і борт операторів, які виконують спеціальні роботи в польотах. Для найманих працівників – інвалідів, які працюють на підприємствах УТОГ, УТОС єдиний внесок становить 2,85%.

Для роботодавців розмір єдиного внеску встановлено в залежності від виду діяльності і визначається за класами професійного ризику виробництва. Визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності здійснює Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. Таких класів 67. Для першого класу професійного ризику виробництва розмір єдиного внеску – 36,76%, останнього – 49,7%. У разі, якщо підприємство (установа, організація) проводить діяльність за кількома напрямками, то клас професійного ризику визначається за основним видом економічної діяльності. Для бюджетних установ розмір єдиного внеску становить 36,3%.

Зменшений розмір єдиного внеску збережено для підприємств, де працюють інваліди (відповідно 8,41% - для працюючих інвалідів, а для інших працівників – залежно від класу професійного ризику виробництва).

Окрему ставку для нарахування єдиного внеску встановлено також найманим працівникам із числа осіб льотних екіпажів повітряних суден цивільної авіації й бортоператорів, які виконують спеціальні роботи в польотах, - 45,96%.

Базою нарахування єдиного внеску є сума винагороди фізичній особі за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правових договорів, укладених з фізичними особами – підприємцями, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним у свідоцтві про державну реєстрацію їх як підприємців). Тобто при виплаті такої винагороди роботодавець нараховує 34,7% та утримує 2,6% єдиного внеску.

Роботодавці, які виплачують допомогу по тимчасовій непрацездатності, нараховуватимуть єдиний внесок у розмірі 33,2 і 2% (у тому числі оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності).

Враховуючи розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановлений Законом України “Про Державний бюджет України на 2011 рік”, максимальна величина бази нарахування єдиного внеску у 2011 році становить:

з 1 січня – 14115 грн. (максимальний розмір єдиного внеску для фізичних осіб – підприємців становитиме $14115 \times 34,7 \% = 4897,91$ грн.);

з 1 квітня – 14400 грн. (максимальний розмір єдиного внеску для фізичних осіб – підприємців становитиме $14400 \times 34,7 \% = 4996,80$ грн.);

з 1 жовтня – 14775 грн. (максимальний розмір єдиного внеску для фізичних осіб – підприємців становитиме $14775 \times 34,7 \% = 5126,93$ грн.);

з 1 грудня – 15060 грн. (максимальний розмір єдиного внеску для фізичних осіб – підприємців становитиме $15060 \times 34,7 \% = 5225,82$ грн.).

Порядок нарахування і строки сплати єдиного внеску платниками визначені статтею 9 Закону та розділом IV Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – Інструкція), затвердженою постановою правління Пенсійного фонду України від 27.09.2010 № 21-5, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 27.10.2010 за № 994/18289.

Сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску за кожну особу за місяць, у якому отримано дохід (прибуток).

Платники єдиного внеску зобов'язані сплачувати цей внесок, нарахований за відповідний базовий звітний період, не пізніше 20 числа місяця, наступного за звітним.

При цьому страховальники – роботодавці під час кожної виплати заробітної плати (доходу, грошового забезпечення), на суми якої нараховується єдиний внесок, одночасно з видачею зазначених сум зобов'язані сплачувати нарахований на ці виплати єдиний внесок у розмірі, встановленому для таких платників (авансові платежі).

Авансові суми єдиного внеску перераховуються одночасно з отриманням (перерахуванням) коштів на оплату праці, у тому числі в безготівковій чи натуральній формі.

Суми несплачених страхових внесків стягуються у порядку, встановленому статтею 106 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” із застосуванням до страховальників фінансової санкції у ви-

гляді штрафу в розмірі 10% незалежно від строку затримки, та одночасно нарахується пеня в розмірі 0,1% за кожний день прострочення платежу.

Для добровільної участі у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування до територіального органу Пенсійного фонду за місцем проживання подається відповідна заява з подальшим укладанням договору про добровільну участь. Укладається договір не менше ніж на рік. Договір про добровільну участь набирає чинності з дня його підписання.

Без наявності договору про добровільну участь члени фермерських господарств, фізичні особи-підприємці та особи, які забезпечують себе роботою самостійно, матеріальне забезпечення на випадок тимчасової втрати працездатності (оплата лікарняних листів, санаторно-курортне, реабілітаційне лікування, оздоровлення дітей, забезпечення новорічними подарунками) отримувати не будуть. Враховуючи, що до розгляду приймаються страхові випадки, які настануть тільки після підписання договору, а Законом передбачено право 30-денного розгляду документів платника органом Пенсійного Фонду, то бажано потурбуватися заздалегідь.

Висновки. Отже, у випадку помилкової сплати суми єдиного внеску на відповідний рахунок, відкритий в органах державного казначейства, управлінням Фонду здійснюється зарахування коштів у рахунок майбутніх платежів за тим самим видом платежу відповідно до встановленого розміру єдиного внеску, який має надходити на рахунок, на який було їх сплачено, в порядку календарної черговості виникнення зобов'язань платника цього платежу. Сума страхового внеску встановлюється зазначеними особами самостійно для себе та членів їх сімей, які беруть участь у провадженні такими особами підприємницької діяльності та не перебувають з ними у трудових відносинах. При цьому, сума страхового внеску з урахуванням частини фіксованого або єдиного податку, що перерахована до Пенсійного фонду України, повинна становити не менше мінімального розміру страхового внеску за кожен особу та не більше розміру страхового внеску, обчисленого від максимальної величини фактичних витрат на оплату праці найманих працівників, грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, оподаткованого доходу (прибутку), загального оподаткованого доходу, з якого сплачуються страхові внески.

Щодо змін, на які фізичним особам – підприємцям передусім необхідно звернути увагу:

- з 1 січня 2011 року фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку не є платниками податку на додану вартість (підрозділ 8 розділу XX Перехідних положень Податкового кодексу України);

- відповідно до пп.139.1.12 п.139.1 ст.139 розділу III «Податок на прибуток підприємств» не включаються до складу витрат витрати, понесені у зв'язку із придбанням товарів (робіт, послуг) та інших матеріальних і нематеріальних активів у фізичної особи-підприємця, що сплачує єдиний податок (крім витрат, понесених у зв'язку із придбанням робіт, послуг у фізичної особи – платника єдиного податку, яка здійснює діяльність у сфері інформатизації).

Література.

1. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-VI від 08. 07. 2010 р. // www.rada.gov.ua.
2. Закон України «Про оплату праці» № 108/95-ВР від 24.03.95 р. // www.rada.gov.ua.
3. Переймиовк Т. А. / Особливості сплати єдиного соціального внеску за цивільно-правовими договорами. // „Дебет-Кредит” № 46, 17.11.2010 р.
4. Гуменюк Ірина: Страхові внески та єдиний соціальний внесок: соціально-правові аспекти порівняння. / www.justinian.com.ua.
5. Ольга Вікторовська: Готуймося сплачувати єдиний соціальний внесок / «Бюджетная бухгалтерия» № 35 , (20.09.2010), С. 39.

УДК 334.722.8

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

Харченко Н.В., к.е.н., доцент

Полтавська державна аграрна академія

Узагальнено історичний досвід розвитку акціонерної форми власності. Показані переваги і недоліки акціонерної форми господарювання. Висвітлені функції акціонерної власності в Україні.

The historical experience of the joint-stock form of property have been summarized. The advantages and disadvantages of the joint-stock form of property have been shown. The functions of the joint-stock form of property have been considered.

Постановка проблеми. Під час переходу до ринкової економіки Україна відвела значну роль акціонерним товариствам, що дозволяють брати участь в інвестиційному процесі разом з підприємцями і значній кількості простих громадян, а також сприяючим перерозподілу капіталів в економіці країни по найпродуктивніших сферах господарювання. Акціонерне товариство є в даний час переважаючою по своїй кількості організаційно-правовою формою комерційних організацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних умовах в економіці України відносини форм власності грають далеко не останню, а навіть, одну з основоположних ролей в стабілізації економічного стану в країні. Дослідження вказаних вище напрямків знаходимо в працях таких вчених, як І.Балабанов, І.Бланк, В.Бочаров, В.Галанов, М.Грідчина, Р.Слав'юк і зарубіжних економістів Зві Боди, Роберт Мертон, Євхен Брігхем, Ченг Ф.Лі, Джозеф І.Фіннерті та ін.

Ними описані основні положення акціонерної форми власності. Разом з тим, в акціонерних товариствах можуть об'єднуватися різні форми базової власності залежно від власників акцій – підприємств, держави, окремих громадян.